

СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ» ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ЗАПОРІЗЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ»

Циклова комісія з маркетингу та туризму

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор коледжу

О.П.Абрасимова

“ 29 ” 08 2022 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 12 ІСТОРІЯ ТУРИЗМУ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійна програма Туризм

(назва ОПП)

спеціальність 242 Туризм

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація -

(назва спеціалізації при наявності)

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИЙ СТУПІНЬ: фаховий молодший бакалавр

Мова викладання _____ українська _____

Прізвище, ім'я та по-батькові викладача(ів)/розробника(ів)- _____

Шимкевіч Катерина Олександрівна, к.і.н.

(вказати викладачів їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Електронна адреса викладача(ів) _____ k.shymkevych@econom.zp.ua _____

Дні занять за розкладом _____ четвер, п'ятниця _____

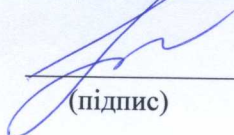
Графік консультацій (он-лайн консультації) _____

Сторінка курсу в Moodle _____

Силабус схвалено на засіданні ЦК з маркетингу та туризму

Протокол від " 29 " серпня 2022 року №1

Голова циклової комісії з маркетингу та туризму

 (_____)
(підпис) (Панкова М.О.)
(прізвище та ініціали)

Силабус погоджено

Начальник навчального відділу

 О.В.Сташкевічус

1. Опис дисципліни

Анотація дисципліни	<p>Курс «Історія туризму» посідає важливе місце у структурі підготовки фахівців з туризму. Подорожі та туризм відігравали вирішальну роль на всіх етапах життя людства, а в сучасних умовах вони набувають особливо важливого соціального, економічного, культурного, пізнавального значення. Як будь-яке глобальне явище туризм має свою історію. Подорожі виникають з часу появи людини та її перших спроб пізнати навколишній світ. Дисципліна «Історія туризму» дозволяє ознайомитись з усіма формами і напрямками мобільності та гостинності людства. Курс охоплює основні питання про історію становлення та розвитку подорожей та туризму у світі і в Україні, а також передбачає вивчення питань про розвиток системи гостинності у світі, формування транспортної інфраструктури. Опанувавши дисципліну «Історія туризму», майбутні фахівці зможуть виявляти та аналізувати об'єктивні передумови становлення організованого туризму, а також розуміти тенденції його розвитку і національну специфіку.</p>
Мета вивчення	<p>Мета курсу «Історія туризму» полягає у вивченні закономірностей формування і розвитку туризму від стародавніх часів до сучасного періоду в різних країнах світу. Враховуючи необхідність розуміння української специфіки розвитку та становлення туристичної індустрії, навчальна дисципліна спрямована і на вивчення історії туризму на території українських земель, зокрема, засвоєння логіки історичного розвитку туризму та його історичних форм, вивчення досвіду організації і ефективності функціонування сфери туризму в Україні</p>
Завдання навчальної дисципліни	<p>Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладання курсу, є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – комплексне вивчення процесів становлення та розвитку туризму у світі; – аналіз туристичної діяльності, її вплив на культурні, соціальні та екологічні процеси; – розкриття витоків туризму в історії культури; – аналіз динаміки розвитку подорожей, їх мотивів, завдань та соціокультурних наслідків; – прослідкувати зміни в географії подорожей і туризму в різні періоди історії; – виявити об'єктивні передумови становлення організованого туризму; – зрозуміти тенденції розвитку організованого туризму і його національну специфіку; – розкрити особливості українського туризму, його історію на різних етапах; – проаналізувати сучасний стан вітчизняного туризму

Пререквізити	Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях історії України, історії української культури, географії туризму.
Результати навчання	<p>РН 3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.</p> <p>РН 4. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі у професійній діяльності.</p> <p>РН 6. Аналізувати ресурсний потенціал країн, регіонів щодо стану і перспектив розвитку туризму.</p> <p>РН 11. Застосовувати знання з основ психології, що сприяють розвитку загальної культури, для розв'язання професійних задач.</p> <p>РН 13. Здійснювати пошук, оброблення й аналізування інформації з різних джерел у професійній діяльності.</p> <p>РН 15. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології для розв'язання професійних задач.</p>

2. Обсяг та ознаки навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>24-сфера обслуговування</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
	Спеціальність: <u>242 «Туризм»</u> , (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціалізація: _____	Рік підготовки	
Змістових модулів – 1		2(1)-й	1-й
Загальна кількість годин – 90	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>фаховий молодший бакалавр</i>	Семестр	
		3(1)-й	1-й
		Лекції	
		10 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		В т.ч. індивідуальне завдання	
		-	-
Вид контролю:			
залік	залік		

3. Дидактична карта дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього 90	у тому числі					Усього 90	у тому числі				
		Л	П	Лаб.	ін д.	с. р.		Л	П	ла б.	ін д.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Основні етапи розвитку туризму в світі.												
Тема 1. Історія туризму як наука.	24	2	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Переміщення давньої людини та заселення материків. Подорожі у	24	2	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-

Стародавньому світі.												
Тема 3. Подорожі та походи у Середньовіччі.	24	2	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Подорожі Нового часу та зародження туризму.	24	2	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Перші туристичні організації та їх вплив на розвиток туризму.	24	2	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	90	10	20	-		60	90	6	4	-		80

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денне	Заочне
1	Тема 1. Історія туризму як наука.	12	16
2	Тема 2. Переміщення давньої людини та заселення материків. Подорожі у Стародавньому світі.	12	16
3	Тема 3. Подорожі та походи у Середньовіччі.	12	16
4	Тема 4. Подорожі Нового часу та зародження туризму.	12	16
5	Тема 5. Перші туристичні організації та їх вплив на розвиток туризму.	12	16
Разом		60	80

4. Індивідуальні завдання-

5. Методи навчання	<ul style="list-style-type: none"> - лекція (вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу; оглядові лекції з використанням опорного конспекту; лекції-візуалізації з використанням мультимедійних технологій; - практичні заняття: розв'язання типових завдань; робота в групах; робота над індивідуальними завданнями; - організація самостійної роботи студента: передбачає самостійне опрацювання матеріалу лекції; підготовку до практичних занять згідно методичних вказівок до практичних занять та організації самостійної роботи
---------------------------	--

	<p>студентів;</p> <ul style="list-style-type: none"> - виконання обов'язкового домашнього завдання: дозволить більш глибоко засвоїти як основний, так і додатковий матеріал з дисципліни, що викладається. - контроль навчальної роботи: модульний контроль у вигляді письмового завдання, яке включає теоретичну та практичну частини; контрольні опитування (фронтальне опитування; вибіркоче усне опитування; письмове опитування); тестування.
6. Система контролю та оцінювання.	<p>1.Вибіркове усне опитування перед початком занять. Фронтальне стандартизоване опитування за карточками, тестами протягом 5-10 хв.</p> <p>1.Фронтальна перевірка виконання домашніх завдань.</p> <p>2.Письмові відповіді на окремі запитання.</p> <p>3.Оцінка активності студента у процесі занять, внесених пропозицій, оригінальних рішень, уточнень і визначень, доповнень попередніх відповідей і т. ін.</p> <p>Письмова (до 30 хв.) контрольна робота</p>
7. Технічне й програмне забезпечення/обладнання.	<p>Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, рубіжний, підсумковий контроль);</p> <p>Лекційні і практичні заняття укомплектовано наступним устаткуванням: мультимедійне обладнання для презентації лекцій.</p>
8. Політика дисципліни.	<ul style="list-style-type: none"> • Курс передбачає роботу в колективі. • Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. • Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із керівником курсу та презентувати виконані завдання під час консультації викладача. • Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу. • Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. • За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент

	<p>отримує за заняття 0 балів і зобов'язаний відпрацювати таке заняття.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. • Здобувачі освітнього ступеня фахового молодшого бакалавра мають право скласти екзамен автоматично, у випадку, якщо впродовж семестру такі здобувачі набрали 60-100 балів. • Здобувачам освітнього ступеня фахового молодшого бакалавра після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії. • Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернетресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання. • Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використання мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
--	--

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1					40	100
T1	T2	T3	T4	T5		
12	12	12	12	12		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

10. Питання до заліку

1. Що Вам відомо про перші морські експедиції давніх єгиптян та фінікійців?
2. Який внесок у розвиток сфери подорожей зробили стародавні полководці?
3. Назвіть найбільш відомих мандрівників стародавнього світу. Чим характеризувалися їхні подорожі?
4. Яким чином відбувалося становлення туристської інфраструктури стародавньому світі?
5. Визначте основні види подорожей в епоху античності.
6. Назвіть особливості розвитку сфери туризму і подорожей характерні для Стародавнього Сходу.
7. Який внесок у розвиток подорожей зробили жителі Північної Європи в епоху раннього Середньовіччя?
8. Яким чином у Середні віки відбувався розвиток паломництва?
9. Визначте, чим характеризувалися подорожі в Європі в епоху Середньовіччя?
10. Що Вам відомо про арабських мандрівників Середньовіччя?
11. Назвіть основні аспекти розвитку сфери туризму та подорожей на території Київської Русі.
12. Які відмінні риси характерні для подорожей у часи монголо-татарського ярма?
13. Назвіть основні передумови початку епохи Великих географічних відкриттів.
14. Яке значення мали португальські дослідницькі експедиції?
15. Розкажіть про освоєння Америки іспанськими конкістадорами.
16. Перелічіть основні напрямки торгово-дослідницьких і колонізаційних експедицій голландців, англійців і французів.
17. Перелічіть найбільш відомих російських землепрохідців.
18. Розкажіть про освоєння ними Сибіру.
19. Назвіть основні особливості розвитку туризму в Росії XVI – XVIII ст.
20. Розкрийте сутність поняття «транспортна революція»?
21. Яку роль у становленні і розвитку турсператорської справи зіграв Томас Кук?
22. Визначте, чим характеризувався процес розвитку гірського руху в Європі в XIX – XX ст.
23. Охарактеризуйте діяльність перших туристсько-екскурсійних організацій у Росії.
24. Чим характеризувалася туристсько-екскурсійна діяльність на Західній Україні в XIX – XX ст.?
25. У чому полягає сутність російських дослідницьких експедицій XVIII – XIX ст.? Розкажіть про Російсько-Американську Компанію.
26. Назвіть найбільш відомих мандрівників-дослідників Африки та Австралії.
27. Що Вам відомо про арктичні і антарктичні експедиції XIX – XX ст.?
28. Розкрийте сутність поняття «транспортна інфраструктура туризму».
29. Дайте коротку характеристику основним видам транспорту в туризмі.
30. Яким чином відбувалося становлення залізничного транспорту в XIX – XX ст.?

31. Коротко охарактеризуйте історію автомобілебудування. Яке значення автотранспорт мав для розвитку туризму?
32. Яким чином відбувався розвиток круїзного напрямку в туризмі?
33. Дайте характеристику еволюції повітряних транспортних засобів.
34. Яким чином відбувалося становлення авіаційного транспорту? Назвіть видатних вітчизняних авіабудівників.
35. Яким чином відбувався розвиток міжнародного туризму в країнах Північної Америки наприкінці ХІХ – початку ХХ ст.?
36. Охарактеризуйте найбільш популярні європейські туристські центри початку ХХ ст.
37. Визначте основні тенденції, характерні для туризму у другій половині ХХ ст.
38. Які чинники вплинули на стрімкий розвиток туризму у другій половині ХХ ст.?
39. Дайте характеристику особливостям розвитку міжнародного туризму в країнах соціалістичного табору в 1960 – 1970 рр.
40. Назвіть головні туристські центри другої половини ХХ ст.
41. Розкажіть про історію створення ВТО.
42. Які географічні об'єкти знаходилися під особливою увагою перших радянських науково-дослідних експедицій?
43. Яким чином відбувалося становлення туристсько-екскурсійної діяльності в СРСР в 20-ті роки ХХ ст.?
44. Визначте основні особливості діяльності перших радянських туристських організацій (ТПП, Радтур, ТПТЕ).
45. За яких обставин відбувалося створення ЦТЕУ? У чому полягала діяльність цієї організації?
46. Визначте особливості функціонування сфери туризму й екскурсій в Україні в 1920 – 1930 рр.
47. Як відбувалося відновлення туристської інфраструктури в післявоєнні роки?
48. Яким чином відбувалося формування структури управління сфери туризму в СРСР в 1960-ті роки?
49. У чому полягала діяльність ЦРТЕ?
50. Визначте, в чому суть планового та самодіяльного туризму.
51. Чим характеризувався іноземний туризм в 1960 – 1980 рр.?
52. Як організовувався молодіжний туризм в СРСР?
53. Що включала система організованого відпочинку в СРСР?
54. Яким чином здійснювалася підготовка професійних кадрів в сфері туризму в СРСР?
55. Охарактеризуйте сутність негативних процесів, що виявилися у сфері туризму СРСР в другій половині 80-х років минулого століття.
56. Дайте характеристику нормативно-законодавчій базі туризму в Україні.
57. Визначте основні тенденції розвитку ринку туристських послуг в Україні.
58. Які основні тенденції розвитку вітчизняного ринку готельних послуг?
59. Визначте основні проблеми розвитку готельного господарства України.
60. Яким чином формувалася система управління санаторно-курортним комплексом України?
61. Дайте характеристику «Укрпрофтуру». Визначте основні напрями його діяльності в галузі санаторно-курортного лікування.

11. Рекомендована література

Основна

1. Кузишин А.В. Історія туризму. – Тернопіль: Вектор, 2016. – 316 с.
2. Кузишин А.В. З історії організації туристично-краєзнавчої роботи в Галичині (друга пол. ХІХ – поч. ХХ ст.) // Історія Української географії. – Тернопіль: Підручник і посібники, 2002. – № 5. – 42-44.
3. Кузишин А.В. Діяльність Подільського туристично-краєзнавчого товариства в першій половині ХХ століття // Подільські читання: Матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної конференції (23-24 травня 2013 року). – Тернопіль: СМП «Тайп», 2013. – С. 75-80.
4. Кузишин А.В. Методичні рекомендації для проведення практичних занять з курсу «Історія туризму». – Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТНПУ, 2016. – 42 с.
5. Петранівський В.Л., Рутинський М.Й. Туристичне краєзнавство: Навчальний посібник. За редакцією проф. Заставного Ф.Д. – К.: Знання, 2006. – 575 с.
6. Січинський В.Ю. Чужинці про Україну. Вибір з описів подорожей по Україні та інших писань чужинців про Україну за десять століть. – К.: Довіра, 1992. – 255 с.
7. Устеменко Л.М., Афанасьєв І.Ю. Історія туризму. – К.: Альтер-прес, 2005. – С. 9-18, 19-53.
8. Федорченко В.К., Дьорова Т.А. Історія туризму в Україні. – К.: Вища школа, 2002. – 195 с.
9. Федорченко В.К., Дьорова Т.А. Історія екскурсійної справи в Україні. – К.: Вища школа, 2004. – 172 с.

Додаткова

1. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методики аналізу, термінологія, районування: Монографія. — К.: ВПЦ «Київський університет», 2001. – 395 с.
2. Білоус В.І. Садово-паркове мистецтво. Коротка історія розвитку та методи створення художніх садів. – К.: Науковий світ, 2001.- 299 с.
3. Лесик О. В. . Замки та монастирі України. — Львів: Світ, 1993. - 176 с. 3.
- Ткаченко Т.І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу : монографія / Т.І. Ткаченко. – 2-ге вид., допов. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. – 436 с.
4. Федорченко В. К. Історія туризму в Україні : навч. посіб.– К. : Вища шк., 2002. – 195 с.
5. Шандор Ф. Ф., Кляп А. П. Сучасні різновиди туризму : навч. посіб.– К. : Знання, 2011. – 334 с. с.

Інформаційні ресурси

1. UNWTO TourismHighlights [Електронний ресурс] // – Режим доступу : www.unwto.org.
2. UNWTO WorldTourizmBarometer [Електронний ресурс] // – Режим доступу : <http://www.unwto.org/facts/menu.html>
3. Державне агентство України з туризму та курортів [Електронний ресурс] / – Режим доступу : <http://www.tourism.gov.ua>

5. Бабов К.Д., Поберська В.О., Фісенко Л.І., Коломієць О.А. Основні курорти України [Електронний ресурс] / К.Д. Бабов, В.О. Поберська, Л.І. Фісенко, О.А. Коломієць // – Режим доступу : <http://www.vafk.com/gallery/kurort.pdf>
6. Державна служба статистики України: офіційний сайт. [Електронний ресурс] / – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov>